

bilo?

nu jih
enega.
klatijo
katere

vselej
mogel
odoče.
išču v
nom in
ej ob-
kakor
velike

lajo ti
je la-
ne, in
ono na
e „tor-
a sebi
časov.
šijo se
V tako
loveka

. Ako
omeni
otroke
o ne-
e z u-
bodejo
ako se

uševni
ražtva
omike
svete

Našim kmetom.

(Dalje.)

Dragi kmečki fant! Ako si doslužil vojaščino, še boljše, ako nisi imel ž njo ničesar opraviti, trebalo ti bode seveda misliti, da si pripraviš svoje gorisče, lasten svoj dom. Premisli pa, da bodeš ženil dekle ne pa denar. Brezpametno se sklepajo na kmetih dandanes ženitve. Stariši navadno sklepejo sami že prej, kot še so otroci dorasli, da bode ta in ona enkrat „srečen“ par. Vsakemu zakonu je prva zahteva ljubezen, ne pa denar in pa Bog ve kako lepo posestvo. Norija je, ako vzame mlad mož staro žensko, še večja ako vzame mlado dekle starega moža. Starejši del seveda prej umerje in pusti mlajšemu mnogo nedoraslih otrok. Ta zaostali del je seveda primoran se zopet ženiti in glejte, tukaj imate mačiho in očih. Naravno je, da mačiha in očih ljubita svoje lastne otroke bolj kakor ljudske, in sovražstvo v obitelji (familiji) je gotovo. Vsakemu je znano kako brezsrčno ravnaajo nekatere mačeha s svojimi pastorki. Veliki pesnik poje:

„Naj skusi se, kdor se za veke veže,
Če najšlo res srce se srcem je,
Po kratki blodnji dolg je kes!“

Poznam poštenega gospodarja, kateri je rekel: „In če bode moja sneha tako uboga, da ji bodem moral kupiti še celo obleko, nič ne dene, ako bode le pridna gospodinja. — Zares najboljša dota je pridnost, so delavne roke.

Sevé, ako dobiš dragi fant bogato dekle, katera je pridna in poštena, no le vzemi jo, zakaj „ljubezen je sladka, a s kruhom“, toda samo denar te ne sme pri taki vezi, katero skleneš za celo življenje pred vsega mogočnim Bogom, nigdar prisiliti, da bi pustil drugo, katero ljubiš samo radi tega, ker nima denarja. Ljubo dekle! Ne ženi se lahkomišeljno v revščino, toda ako si si izbrala fanta, kateri je tudi brez premoženja, ni ti tudi treba nikdar obupati.

15.

V procesijah pridejo drugi kaplani,
In deklet pripeljejo dosti s seboj,
A fantje pa vaški v teatru so zbrani — — —
— „Le tiho, — le pridi k oknu nocoj!“ — — —

16.

„Naš Dom“ pa natiska polno predalo,
Od srečne te kmečke daljne vasi,
In kak se v teatru je fantom dopadlo,
Navdušeni da za — teater so vsi! —

17.

Kaplanček je namreč bil pero namočil,
Navdušen je „Fihposu“ to le poslal:
„Pri nas je žar družega žitja napočil,
Teater nam — Oče Nebeški je dal!“

18.

A kmetje napredni pa majejo glave,

— 3 —

Cel svet še ni slišal, da bi dva poštena, mlada človeka, katera sta delavna in pridna bila kedaj od glada umrla, samo ako se ljubita. Najboljša pomoč za prenašanje težkoč tega življenja je gotovo nesebična, čista ljubezen. Zmiraj ne bode dež, pride še gotovo tudi za tebe solnce, ako bodeta poštena in delavna. Ti in Tvoj izvoljenec ne bodeta, ako se ljubita, stradala nikdar. Draga mladina, ako se je Tvoje srce odločilo za tega ali to, bodite zvesti. „Kdor dolgo izbira, gotovo izbirek dobi!“ Kdor je hitro snubil, ni nikdar obžaloval, a vendar pa ti zopet ni treba tako rekoč „mačke v žaklju“ kupiti, to je: poznati moraš žensko, ali moža, s katerim se zvežeš za celo dolgo Tvoje življenje, za veke. Nevesta toraj naj bode toliko stara, kakor ženin, ali pa tudi mlajša. Ako si kot ženin kupiš leta, bode te to gotovo grivalo, in prepričan sem, da bi jih marsikateri mož pozneje zopet bolj po ceni prodal, kakor jih je kupil, ako bi to le bilo mogoče. Tužna resnica je, da vse kar je lepo enkrat postane grdo, tudi najlepši cvet kmalu odevete, ker mora roditi sad. Brezpametno je toraj sovražiti tudi ženo, katera je odcvela, saj je ona ravno tebi žrtvovala vso svojo lepoto. Kdor se ženi, se gotovo tudi ženi iz ljubezni, ker drugače je ženitva bedarija. Ako ste se toraj oženili ali omožili, bodite en ovemu zvesti. Nikdar ni ničče slišal, da bi zapustil na primer divji golob svojo golobico. Ne, te ptice žive do smrti skupaj! In človek, človek, kateri je pametna stvar, ustvarjen po božji podobi, z nemurjočo dušo, on naj bi zapustil svojo ženo, ali svojega moža, svoje otroke, in lahkomišeljno živel z drugimi? To je proti naravi, proti zdravi pameti, in sad takega ravnanja so kletve, sovražstvo, nesreča, nikdar pa blagoslov.

Vse na zemlji se giblje, da se živi, in vse živi, da se zopet pomnoži. Človek je stvarjen za ženitvo, in nesmisel je, ako ostane za celo življenje sam. Samec je čudak, katerega navadno črti vse, a stari devici pa se posmehuje celi svet, češ, glej jo kako je

Zato jih „neverne“ nazivlje kaplan,
— Kaj vendar iz tvoje prišlo bo slave,
Kaplanček, — kaj s tega teatra na dan???

Komu je ptiček pel?

(Turška pripovedka.)

Dva Turka sta se zelo rada imela. Velikokrat sta skupaj prišla, ter se o tem in onem pogovarjala. Človek bi bil mislil, da njune ljubezni nikoli konec ne bode. Pa zgodilo se je drugače. Nekega poletnega dne sta se sprehajala po polji. Ker je solnce hudo pripekalo, sta šla pod bližnje drevo, se v senco vlegla in menila o setvi. Kar prifrči na vejico drobna ptičica in začne prelepo peti. Oba prijatelja začudena poslušata. Potem reče jeden: „Glej, ljubi moj, ta ptiček je meni pel!“ „Ni res,“ odvrne drugi, „meni je pel, ne pa tebi!“ Iz teh nedolžnih besed je nastal velik prepir in huda jeza. Šla sta tožit. Prvi reče

nespametna, zdaj pestuje mačke in rože, najlepši in najsvetejši poklic ženske, pestovati svoje otroke, je lahkomiseljno ovrgla!

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

Nekaj od posojilnice v Brežicah. Posestnik Franc Zmavc v Stari Vesi je rabil denar in je zatoraj prosil posojilnico v Brežicah za posojilo. Na podpisano dolžno pismo z dne 9. sept. 1901 mu je dala ta posojilnica tudi posojilo v znesku 300 kron. Ko se mu je štel ta denar, odtegnila si je posojilnica takoj 9 kron na obrestih za tekočo letno polovico, in 11 kron 82 vinarjev za postranske pristojbine. Za tekočo letno polovico je plačal toraj na obrestih in postranskih pristojbinah malone 20 procent. Zdaj si bi bil človek mislil, da je s temi 20 procenti posojilnica bila zadovoljna, a glej, 14. marca 1902 leta, toraj 14 dni potem, ko je minil obrok za daljne obresti, je plačal Zmavc zopet za pol leta to je do 1. septembra 1902 obresti naprej. Toraj 14 dni po obroku ali terminu. V dolžnem pismu samem, pa ima Zmavc napisano, da ga sme posojilnica le tedaj tirjati, ako ne bi 6 tednov po pretečenem obroku plačal obresti. Ker se je tega bal, je plačal ta gospodar, kakor povedano obresti poprej, namreč 14 dni po obroku za pol leta naprej. A glej jo no ljubo posojilnico v Brežicah! Dne 28. aprila 1902 je vložila proti Zmavcu, čeprav še ni bil pretekel celi obrok za plačanje činžov, tožbo, da mora plačati celo posojilo, 6 procentni činž od 1. marca, in pa zamudni činž od tega dneva. Dne 6. maja je bila na to tožbo obravnava, in posojilnica je dovolila Zmavcu, kot toženemu obrok ali termin na 14 dni. Po preteku teh 14 dni, naj bi plačal celo posojilo, od katerega je plačal 6 procentov činža do 1. septembra že naprej, in pa še povrhu zamudne obresti ali činže. Ko je preteklo teh 14 dni, začela je Zmavca posojilnica mirno eksekvirati. To človeško-

sodniku: „Kadi (sodnik), reči, da je meni pel!“ in mu na skrivnem stisne v roko 25 piastrov (tolarjev). Drugi pa ga je pohlevno prosil: „Gospod prosim vas, razsodite, da je meni pel!“ ter mu tiho 50 piastrov da. Težko sta že čakala na obravnavo. Ko je že vendar prišel zaželeni dan, in sta oba pred sodnikom stala, rekel je ta prvemu: „Razloži začetek vajinega prepira!“ In on je začel praviti: „Modri kadi! S sosedom sva pod drevesom ležala in priletel je ptiček pa tako lepo pel, da bi ga še angelji poslušali. A zdaj ne vema, komu je pel.“ Sodnik zdaj vstane in reče z močnim glasom: „Poslušajta moža!“ Ptiček ni nobenemu izmed vaju pel, ampak meni je tako lepo žvrgolel. Pojdita v miru, in Alah (Bog) bodi z vama!“ S temi besedami sklene sodbo, odpravi toženca in se debelo smeji, da je 75 tolarjev tako lahko zaslužil.

Ljubi kmet! Komu pa tedaj ptiček poje, kadar se ti tožuješ? Morebiti vejo to jezični dohtarji povedati.

ljubno postopanje te posojilnice je veljalo siromak Franca Zmavca 42 K 32 h. Za danajšni čas le nar! K temu seveda pa se je mu skazala od posojilnice dobrot, da se je moral pri gori omenjeni ravnavi pred sodnijo zavezati, da bode plačal 1. septembra za naprej plačane obresti še enkrat in pa, čeprav je plačal naprej obresti, še zamudne obresti. En mesec po tej sklenjeni sodnijski postopki to je dne 6. junija 1902, začela je posojilnica Zmavca eksekvirati, in vendar Zmavc ni ničesar takega pričel, da se bi ji bilo bati za denar, ne, temveč 5. le 1902 je plačal v pisarni posojilničnega zastopnika dohtarja Srebrata v Brežicah dolg, kateri je bil v posojilnico vknjižen v znesku 842 K 14 h, tako da se je zdaj posojilnici ni bilo nikakor za svoje peti bati. Za zahvalo je pa vložil ravno ta dohtar Srebrat kot zastopnik posojilnice, drugi dan po gori omenjenem plačilu proti Zmavcu eksekucijo, nele za razen jilnični dolg, temveč tudi za že naprej plačane obajer Seveda se je eksekviral celi kapital, še na 4 k cer katere so se kot opravní delež pri izplačanju Zmavcu odtegnile, in katere so bile njegove, se je pozdravil Kdor tega vsega ne verjame naj si da odpre je z c. kr. sodnji v Brežicah akte U. Št. ^{CI/33} in E te s A vendar pa se je ta posojilnica hotela v tej to oprati, in dne 19. junija 1902 izjavil je njen zastopnik pismeno, da ni posojilnica zahtevala od Zmavca, da bi moral plačati svojih 300 kron z činžami vrtar 1. merca 1902 leta. Ta zahteva, da se je po p ka vrnila v tožbo, in Zmavc lahko podrži posojilno niti činžov, katere je že plačal naprej, in kateri igra mu z nova intabulirali, mu ni treba plačati, a študi pa, kateri so nastali, mora plačati, ker si jih je dužl da je privolil v pogodbo, sam nakopal na glavo, teno toraj rabi denar hajd k posojilnici v Brežice, prikem so tam majhni, samo 24 procent je plačal Zmavc pri posojilo v znesku 300 kron. — Siromaški kmetne (Opomba uredništva: To le dopis. Ljubi kmetje! s nimate drugih denarnih zavodov, kateri se nadzoc? od države, na primer hranilnice (šparkasse)?? Dridr takega postopanja ne trpi nigdar!)

Iz Središča. Zastonj se je trudil modri naš plan Kozel, da bi pridobil naše kmete za konji Hvala Bogu, da še nismo dobili te bedarije, pa patero Kozel, bodi prepričan, ne bomo je tudi dobili moj naši kmetje so možje svetlobe. Radi tega pa i go gospod Kozel drugače pomagati. Pri nas imamo lan rikalnega trgovca po imenu Kolbezen. Ta trgov svoj pa naš Kozel sta si jako dobra. Pa kaj si tu eli bi bila, saj gospod Kozel temu trgovcu prav po streže in pomaga. Na kancelni je ta vrli go dru priporočal trgovca Kolbezen. Priporoča ga seveda bojk zunaj cirkve. Zadnjič je celo rekel naj kmeti ve k Kolbeznu kupujejo, čeprav bi znabiti dobili pri zak slabše blago po dražji ceni, kakor pri drugih trgo pa Kaj, ali to ni hvalevredno obnašanje za našega ajero spoda kaplana? Ker ne more ustanoviti konz da bi v njem lahko pokazal svoje trgovsko zn Por pa je začel na ta način trgovati. Trgovca pa onič azil,